

Orienteerumine vihmas, tuules ja päikeses

Viljandimaa orienteerumispäevakute avavõistlus oli Karksi-Nuias plaanitud küll veidi hiljem, kuid loodame, et järgmisteks enam takistus pole. Tundub juba traditsioon olevat, et kui meil joostakse, siis on ka vihm üheks osaliseks.

Rajad said planeeritud päris katsumusterohked. Ei halastanud ma ka lastele – kooli juurest lossimäele, sealt Kitzbergi mäele ja siis kooli juurde tagasi. No ja jooksupealt seitse punkti ka vaja läbida! Paraku tegi vihmaseadur rajad libedaks, kuid orienteerumisel peab kõigega arvestama, ka mahalangenud puude ületamise ja kopratammi kasutamisega, et üle Halliste jõe pääseda. Need katsumused olid küll pikematel, füüsiliselt raskematel radadel. Paljude jaoks oli avastuseks vanapagan Lasna koobas. Olin lugenud sellest Sigrid Koorepi neli aastat tagasi kirjutatud artiklist. Radu planeerides oli kindel soov ka see koobas üles leida ning pikema raja läbijatele oligi luksus Lasna koobast näha. Tee-

kond sinna polnud küll kõige lihtsam, kuid selles ongi orienteerumise võlu ja valu.

Suhteliselt kõledale, vihmasele-tuulisele ilmale vaatamata oli osalejaid üllatavalt palju – kokku võistles 73 jooksuhuvilist. Suur tänu kõigile, eriti tublidele lastele ning sügav kummardus Kaarel Kallasele Lehola klubist, sest tema abita ei toimuks meil ühtegi päevakut. Päevakud jätkuvad juba augustikuus. Veebilehel Viljandimaa Orienteerumispäevakud on näha ka kalenderplaan.

Meil on kaunis loodus, Karksi ürgorg oma paisjärvedega, lossimägi. Meil on palju muistendeid ja legende, mida jutustada. Kuid ka paljud kohalikud, eriti noored ei tea enam lugu Maimust ja Kadrina tulbast, rääkimata võõrastest. Et siinkandis turismi arendada, peame seda kõike väärtustama, alustades eelkõige oma inimestest. Ma ei tea, kelle kapsaaeda läheb väike sillake, mis jääb rajale, kui kooli juurest alla orgu Linnaveski järve poole minna. Poole nõlva peal

Vaade ühele orienteerumispunktile.

Foto: Kersti Mardiste

on väike ojake ning sellest saab üle sillakese või siis sillariismeid pidi. Ka endisest Rahvapargist lossimäele pole väga hea minna, ikka need mahalangenud puud ning lõpuks soine ala, kuhu on küll millalgi ka mõned lauad pandud. Lossimägi ise saab nüüd juba uue

hingamise, ka Kadrina tulp on jälle nähtaval – see kõik teeb ainult rõõmu. Hoiame ja armastame oma kallist kodukanti! Ilusat suve kõigile!

KERSTI MARDISTE
orienteerumis- ja matkahuviline

MTÜ Käetöö koid tegemised

MTÜ Käetöö koidel on meeldiv teatada, et meie oma liikmete tungival soovil oleme avatud terve suve. Iga teisipäev kell 11–13.

Hoiame pikkivaht ja peseme käsi ning jätame tegevustega, mis jäid vahepeal soiku.

MTÜ Käetöö koid korraldab projekti „Pusime hoolega“ ärajäänud tegevused suvekuudel.

Juunis toimuvad õmblusdisaini õpitoad 9.06, 16.06 ja 30.06. Juulis toimuvad märgviltimis õpitoad.

Pakume ka pesupesemise teenust ja õmblemise, parandamist, koome, heegeldamist, värvimist, ja maalimist. Soovid erilist kinki, tule meile ja mõtleme välja midagi huvitavat.

Asume Mõisaküla kooli tagahoovis. Ootame külla.

Teadaanne kohalikele elanikele

Käesoleval suvel mõeldakse Eesti geoloogiateenistus vastavalt keskkonnaministeeriumi tellimusele teie vallas radooni pinnases. Täpsemalt mõeldakse radooni pinnaseõhus ja valikuliselt ka mõnede elumajade siseõhus. Siseõhumõõtmised toimuvad sügiskuu kahe kuu jooksul kütteperioodil. Siseõhu uuringute andmeid kasutatakse vaid teaduslikul eesmärgil.

Töö tulemusena antakse hinnang valla pinnase radooniohtlikkusele. See teave on eriti oluline uusehituste konstrueeri-

misel ja vanade ehituste renoveerimisel, sest kaasajaks ehitised on hästi tihendatud ning põranda kaudu hoonetesse sisse imbuv radoon ei tuuldu sealte välja loomulikult viisil.

Radoonimõõtmise käigus ei kahjustata keskkonda, ka ei ole ohtlikud detektorid, millega mõõdetakse radooni siseõhus.

Radoon on väärigaas, mis liigub pinnases koos teiste gaasidega nagu lämmastik, süsihappegaas, heelium jne. Radoon tekib pinnasesse täiesti looduslikult uraani radioaktiivsel la-

gunemisel. Radoon on lõhnatu, värvitu ja maitsetu, inimese meelte tunnetamatu. Radooni radioaktiivsel lagunemisel eraldub alfaosake, mis ei suuda tungida läbi naha, kuid on ohtlik sisse hingates, sest suudab purustada õrna kopsukudet ja suurendab kopsuvähi riski.

Eesti geoloogiateenistuse geoloogid, kes suvel teie vallas radooni mõõdavad, loodavad mõistvale suhtumisele!

KRISTA TÄHT-KOK
Eesti Geoloogiateenistuse vanemgeoloog

Radooni mõõtmine pinnaseõhus.

Foto: Krista Täht-Kok.

Detektor Radooni mõõtmiseks siseõhus. Foto: Alar Polt.

VALLAVOLIKOGU ISTUNGILT

20. mai istungil

Osa võtsid volikogu liikmed: Eveli Allik, Kerti Einstein, Kati Kuusk, Leo Liiber, Arvo Maling, Ürjo Mälksoo, Reet Paju, Jüri Patune, Peeter Rahnel, Aimar Peterson, Eneli Põder, Andres Rõigas, Mari Saarela, Tarmo Simson, Raimond Tammoja, Rein Tarkus, Taimo Tugi, Taevo Viitas, Villu Võsa. Puudusid: Anne Ladva, Siret Vene.

Võeti vastu huvihariduse ja huvitegevuse toetuse kord, millega reguleeritakse toetuse taotlemist ja eraldamist. Toetuse eesmärgiks on paranda huvihariduse ja -tegevuse kättesaadavust ning pakkuda Mulgi vallas elavate 7–19-aastaste lastele ja noortele mitmekesisemaid osalusvõimalusi kultuuri, spordi ning loodus-täppisteaduste ja tehnoloogia valdkondade huviringides.

Muudeti Mulgi Vallavolikogu 21.02.2018 määrust nr 16 „Mulgi valla koolieelsetes lasteasutustes vanemate poolt kaetava osa määr ja selle tasumise kord“ ning anti vallavalitsusele volitused otsustada Eesti Vabariigis välja kuulutatud eriolukorra ajal vanema poolt kaetava osa maksimist tagasiulatavalt 16. märtsist 2020. a

Seoses eriolukorra väljakuulutamise otsustati ajutiselt vabastada üüri tasumisest EKNK Mõisaküla kogudus, Dentes A&E, OÜ Heim, FIE Eva Pruuli, FIE Merike Lätt ja FIE Reet Purtsak.

Algutati detailplaneeringu koostamine jäätmejaama rajamiseks Kastani tn 3 (katastritunnus 48001:001:0367) kinnistule Põlde külas.

Võeti vastu Mulgi valla hankekord, mis reguleerib vallavalitsuse ja hallatavate asutuste hangete planeerimist, korraldamist, hankelepingu sõlmimist ning täitmise järelevalvet.

Muudeti Mulgi Vallavolikogu 21. veebruari 2018 määruse nr 14 „Sotsiaaltoetuste määrade kehtestamine“ punkti 15 ja küttematerjali maksumuseks kehtestati kuni 200 eurot.

Otsustati võõrandada vallale kuuluv korteriomand aadressil Halliste alevik, Nurme tn 3–7 (registrios nr 4093339, katastriüksuse tunnus 19201:004:0098, 2 tuba, üldpind 34,8 m²) kirjalikul enampakkumisel alghinnaga 4000 eurot.

Anti hoonestajale AS Alexela nõusolek koormata ühisühiteegiga LHV Pank AS kasuks summas kuni 2 000 000 eurot hoonestusõiguse, mis koormab Mulgi valla omandis olevat kinnistut, mille kinnistusregistrios nr on 950439 ja millise hoonestusõiguse registrios nr on 1070039 tingimusel, et eelnevalt on Karksi Vallavolikogu 18. veebruari 2009 otsuses nr 280, Mulgi Vallavolikogu 17. oktoobri 2018 otsuses nr 68 ja 20. märtsi 2019 otsuses nr 87 toodud alustel sõlmitud notariaalsed kokkulepped Karksi-Nuias kinnistute jagamiseks, ühendamiseks ja realservituutide seadmiseks.

Otsustati 2020. aastal heakorrakonkurssi „Kaunis kodu“ mitte läbi viia seoses COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikuga.

Anti vallavalitsusele volitused toetuse taotluse esitamiseks Pärnu mnt 30 hoone energiatõhusaks muutmiseks ja otsustati garanteerida projekti „Mulgi vallavalitsuse hoone energiatõhusaks muutmine“ abikõlblik omafinantseering 2021. aasta valla eelarvest summas 50 700 eurot.

Arutati Covid-19 kriisi mõju Mulgi valla eelarvele ja vallavalitsuse ettepanekuid eelarve tasakaalus hoidmiseks ning 2020. aastal planeeritud investeeringuid ja valla poolt pakutavaid teenuseid Covid-19 nakkusohust lähtuvalt.

ARVAMUS

Mõtteid Mulgiks olemisest

Olen mõned aastad elanud Mulgimaal ja juhtinud Mulgi Kultuuri Instituudi tööd poolteist aastat. Minu vanavanemad on pärit Mulgimaalt ja enne minu sündi töötas isa Tõrva kultuurimaja juhina, pärast seda meelitati tööle Pärnumaale. Lapsepõlves sai tihti käidud vanavanemate ja tädid juures Tõrvas ja Karksis. Seega julgen sõna võtta Mulgimaa teemal. Lapsena kuulsin siin olles keelt, millest oli kohati keeruline aru saada. Mulle tundus see paikkond eriline ja tahtsin alati tagasi tulla, kuna mind paelus siinne imeline looduskeskkond. Nüüd olen õppinud rohkem tundma Mulgimaa ajalugu ja inimesi, saanud selgust Mulgimaast, mulkide olemusest ja nime saamise loost. Eriti kurb on kuulda valearusaamist nime teemal, kui ei teata, et Mulgi nimi on tulnud Mulgi talu järgi. Oluline roll on olnud ka 123 aastat tagasi alguse saanud piirkonna majandus- ja kultuurielu keskusel Abja-Paluoja. Just edumeelsuse pärast hakati seda kohta pidama Mulgimaa pealinaks. Aga siiani käib diskussioon Mulkide pealinna ja nime saamise teemal. Miks peaks üldse üks uhke mulk ennast maha tegema ja nimetama „läti lolliks“? Meil on oma keel, kultuur ja rahvarõivad, mida kantakse nende ilu pärast ka mujal meeleldi. Laialdaselt kasutatakse mulgi

mustreid, mida nägime ohtralt laulu- ja tantsupeo esinejate riietel. Päevakorras on olnud mulkide identiteedi küsimus Mulgimaa Valgamaa osas ja Viljandimaa lõunaosas. Kas tuntakse ühisosa Mulgimaaga. Siinkohal näen suurt rolli Mulgi Kultuuri Instituudil, kes on ainuke mulgi kultuuri ja keele uurimise, säilitamise ja levitamise nimel igapäevast töötav organisatsioon, mis kannab vastutust Mulgimaaga seonduva rahvuskultuuri elujõulisuse eest ja loob kuvandi Mulgimaast. Osanikeks on kolm omavalitsust Tõrva, Mulgi ja Viljandi (Paistu ja Tarvastu kihelkonna piires) vald. Kõige suurema töömahuga projekt on Mulgi elamuskeskuse loomine Sooglemäele.

Koostöö eesmärgil külastasime Mulgimaa toidu- ja majutuskohti, et arutada koostöövõimalusi ja jagada Mulgi-teemalisi materjale nii lastele kui ka täiskasvanutele. Kohustusime väga töökate ja toredate inimestega ning tödesime, et mulgi vaim elab. Koostöös tekkis mõte Mulgimaa maitsete teemal – võiksime kandideerida aastal 2022 toidupiirkonnaks, et tutvustada kohalikke toidutootjaid ja maitseelamus. Mulgimaa kui reisisihi teadvustamiseks külastajatele on vaja välja töötada Mulgimaa turismistrateegia 2025, tugevdada koostööd kohalike turismiettevõtjate

ja kohaliku toidu ja käsitöö pakkujate vahel. Nende tegevuste raames korraldatakse turismi-, toidu- ja käsitöövõrgustike valdkondlikke kohtumisi eri piirkondades.

Oluline on Mulgi-teemalise info levik. Praegu elab Mulgimaa elanikkond kahes erinevas infoväljas: viljandimaalastele jagab infot ajaleht Sakala ja valgamaalastele Lõuna-Eesti Postimees. Mulgimaa info ei jõua sageli üle maakonnapiiri. Praegu annab Mulgi Kultuuri Instituut neli korda aastas välja mulgikeelset ajalehte Üitsainus Mulgimaa, mille trükiarv on 2500 eksemplari ja lehte jagatakse Mulgimaa omavalitsustes, kauplustes, raamatukogudes ja erinevates infopunktidest. Et mulgi identiteet tugevneks ja inimesed teadvustaksid rohkem Mulgimaa teemasid ning elaksid ühises infoväljas, muudame ajalehte väljaandmist. Alates sügisest hakatakse mulgikeelset ajalehte Üitsainus Mulgimaa välja andma lisana vallalehtede vahel iga kuu. Trükiarvu suurenemise tõttu (kolme omavalitsuse trükiarv kokku u 11 000) peaks jõudma Mulgimaa info pea iga Mulgimaa elanikuni.

Arutusel oli, millises keeles lehte välja anda, kas mulgi või eesti keeles? Kui mulgi keele ja kultuuri säilimiseks ja arendamiseks on tehtud palju tööd, pole mulgi keele olukord

võrreldes näiteks võru ja setu keelega siiski hea. Küll toimuvad keelepesad lasteaedades, murderinigid ja õpetajate õpe, aga mulgi keele kõnelejaid on siiski vähe. Mulgimaa elukohana väärtustamine algab kodust ja väärtuste edasikandmine lastest. Oluline on õpetada omakultuuri juba lapseas, sel juhul on võimalik säilitada mulgi keel ja kultuur. Me ei pruugi nii trööstitusse olukorda jääda, kui integreerime piirkonna haridusasutuste õppekavva mulgi keele ja kultuuri ainekava.

Oktoobrikuus on kavatsustada Mulgi nädalat mitmesuguste ettevõtmistega. 12. oktoobril heisatakse Mustlas Mulgi Majakal Mulgimaa lipp ja kutsume taas kõiki Mulgimaa inimesi Mulgimaa lipu päeva tähistama, et väärtustada ja tõsta esile oma piirkonda. Meist igaühel on sõltub, milline näeb tulevikus välja Mulgimaa.

AVE GRENBERG
Mulgi Kultuuri Instituudi juhataja

Nii algas koroonaaeg

Kell kolm öösel kukkusin voodist välja ja lõin pea ära. Läksin tagasi magama, magama ei jää. Kell kuus jäin kuidagimoodi magama, aga 6.15 hakkas äratuskell karjuma. Astusin vasaku jalaga voodist välja, läksin vannituppa, vaatasin peeglis – suur muhk otsaes. Tahtsin hambaid pesta, aga hambapasta oli otsas. Kõndisin siis trepist alla, lõin varba ära. Varvas katki, muhk peas, hakkasin muna praadima ja kohvi tegema. Valasin keeduvee kohvipulbrile peale, aga siis tuli meelde, et kooliasjad jäid teisele korrusele. Jooksin üles, panin asjad kokku ja järsku kuulsin, et suit-

suandur karjub. Tormasin alla, libastusin ja tundsin kõrbelõhna. Läksin kööki – munad süsimustad.

Aega oli jäänud 5 minutit, süüa enam teha ei saanud. Mõtlesin, et joon kohvi ära ja kooli, aga siis avasin suhkrupurgi ja suhkrut polnudki. Luristasin kange mõru kohvi alla ja hakkasin minema.

Astusin uksest välja ja mõtlesin endamisi, et enam hullemaks päev minna ei saa.

Ilm oli super, linnukesed laulsid.

Hakkasin liikuma, jõudsin kooli. Vaatasin, stendi peal oli kirjas, et eesti keele õpetaja puudub. Olin jube õnnelik, aga siis kõndisin

teisele korrusele ja seal oli tunniplaan, kus oli näha neli vene keele tundi järjest.

Esimese inka tunni ajal tuli kontrolltöö, mille sain kahe. Teise, mate tunni ajal tuli otse loomulikult ka kontrolltöö, mille sain kahe. Kolmas tund oli jälle inka, kus oli julmalt igav. Peale rasket kolme tundi algasid need vene keeled, aga sellest ma üldse rääkima ei hakkagi.

Lõpuks kell 14.25 sain koju minema hakata. Koduteel nägin ainult ühte poriloiku, mõtlesin, et võiks üle hüpata. Võtsin pikalt hoogu ja hüppasin. Hüppasingi üle.

Kõndisin edasi, keerasin teisele tänavale ja siis sõitis mulle jalgrattur otsa. Jalg verine, lonkasin koju.

Pärast piinarikast kõndimist astusin tuppa. Otse diivanile ja magama. Järgmise päeva lõunast ärkasin ja leidsin lotopileti. Kratsisin võiduvälja ära ja olingi miljon eurot võitnud. Ja siis nägin, et see pilett oli eilse kuupäevaga.

Mõtlesin, et kui seda päeva poleks olnud, siis oleksin miljonär.

Ja sellel päeval kuulutati Eestis välja eriolukord.

GERMAN PERVUŠIN
Mõisaküla kool 9. klass

Karksi-Nuiat läbiva riigimaantee rekonstrueerimistöde projektijuhi kontaktid

25. juunil algavad II etapi ehitustööd Karksi-Nuia 0,6 km pikkusel linnalõigul. Ehitustööde perioodil on TAVT OÜ tööde- ja projektijuht Tõnis Laos, mobiili number 5698 6349.

Ajutiste liikluskorralduskeemidega on võimalik tutvuda www.mulgivald.ee Küsimuste ja probleemide korral pöörduge Mulgi vallavalitsuse Karksi piirkonda telefoninumbri 435 5510.

DMITRI ORAV
abivallavanem/valdkonnajuht

Head lugejad! Järgmine valla ajaleht Mulgi Sõna ilmub augustis. Kaunist suve!

LUGU INIMESEST

Kaitseliitlane Jaak Põldma

Jaak Põldma.

Loodetavasti tuleb käesoleval jaanikuul igaüks kalendrisse piilumata toimevalitseva aastaaja nimetamisega ning taevasse jäänud lumekoormad ja külmanormid oskavad viisakalt jõule oodata. Laigulistest vormides paraade on küll käredate veebruarikuise külma tõttu ära jätetud, kuid seekord tabas ootamatult karm saatus südasuvist pidulikku marssi. Õnneks polnud tegemist ilmaennustuse toel sündinud otsusega.

Päeval, mil Lilli metsade keskel veebel Jaak Põldma kodutalus jutuaajamist alustasime, oli saabuva suve ligidust juba kõikjal selgelt märgata. Arutelu peatselt jaanipäevast sellegipoolest ei sündinud, kuid võidupühale lähedaste teemadeni jõudis jutt koheselt. Nimelt osalesid peremehe viis onu Vabadussõjas, kaks neist andsid seal oma elu. Teiseski suures sõjas osales üks Jaagu isapoolsetest onudest. Just selle sõja tõttu kaotatud vabaduse tagasisaamise lootus viis mehe Saksa armeesse. Kahjuks tuli loodetud vabaduse asemel vastu võtta karm, 1954. aastani kestnud teekond läbi nõukogulike vangilaagrite viletsuse.

Jaak Põldma sündis 1. veebruaril 1946. aastal Vao-küla vallas Valgamaal, mis täna on tuntud Taagepera ümbrusena. Vanemad pärinesid samuti Helme kihelkonnast, kus pidasid renditalu. Loomulikult kuulus Jaagu isa enne okupatsiooni Kaitseliitu ning Saksa võimu

ajal Omakaitsesse. Selle eest pidi mees nõukogude vanglaleiba mekkima.

Noor Jaak Põldma alustas koolitarkuse omandamist Ala seitsmeklassilises koolis ning jätkas seda Nuias, kus lõpetas keskkooli 1964. aastal. Nõukogude okupatsiooni tingimustes pidas ta kõige vastuvõetavamaks oma elu sidumist loodusega. See tähendas astumist EPA-sse metsanduse eriala omandamiseks.

Jaak leiab, et inimese sisetunde olemust on tema jaoks kõige paremini sõnastanud kunagine Kaitseliidu ülem Johannes Kert. Tulevase kindrali oeldu mõtteks oli, et ühtedele inimestele sobib hea sisetunde saamiseks võõra võimu ja väe ees käte üles tõstmine, teistele aga granaadiheitjaga käes võitlusse astumine. Vaba Eesti eest alati tegudele asunute järeltulijana ei saanud noor Jaak Põldma tühjade kätega taevale lehvitada ning okupantide ettekirjutatud rütmis elada. Juba 1967. aastal oli tema üks neist, kes sõbraga Tartus võimule sobimatuid lendlehti kleepis. Aasta hiljem marssis mees üliõpilaspäevade ajal linnas ringi väikesele papitükile mahutatud loosungiga, mis kutsus Vietnami sõja tuules „jänkideks“ ristitud sisetungijaid Peipsi taha suunduma. Selle väljaastumise tulemused ei viivitanud oma saabumisega. Mees pidi tutvuma KGB töökorraldusega ja katkestama õpingud. Hullest hoidumiseks nägi

Jaak Põldma USA presidendi visiidi ajal.

Jaak Põldma juures.

Jaak võimalust kohas, mida eakaaslased pingutustega vältida püüdsid. Kiire visiit komissariaati, avaldus teenistusse astumiseks ning juba järgmisel päeval olid juuksed peast lahkunud. Algas elukooli kursus, mis kohati vanglast üpris napilt erines. „Mis ei tapa, teeb tugevaks“ – ilustusteta ekskursus nõukoguliku elu süvakihtidesse üksnes kindlustas Jaagus pesitsevat selle elulaadi vastast vaimset vundamenti. Ajateenistuse „lõputööks“ rajas mees uuele linnakule võimsa tara käepäraste „looduslike vahendite“ abil. Arvata võib, et see rajatis püsis üksnes antud talve külmade loomuliku lõpuni. Kaljusesse pinnasesse tara postide paigaldamine algeliste tööriistadega „klassikalist meetodit“ kasutades sisustanuks tema ja kaaslaste aega Nõukogude Liidu lagunemiseni.

Kuulsusrikastest relvajõududest vabanenud mees marssis sinelis ja otse raudteejaamast püstipäi sisse juba tuttavast dekaanadi uksest. Vahepeal toimunud rektori vahetus ning dekaani toetus aitasid kaasa sellele, et juba järgmisel päeval tuli asuda arvestusi õiendama. 1971. aasta juulis asus Jaak Põldma diplomieelse praktikandina abimetsaülema kohale Lillis. Juba kuu aega hiljem sai temast metsa-

ülem. Töötamise kõrvalt lõpetas ta 1972. aastal Eesti põllumajanduse akadeemia metsamajanduse inseneri diplomiga.

Metsas ja sellega seotud ametites askeldas Jaak Põldma kogu oma pika töömehe elu. Okupatsioonivõimude kiusamine igal võimalikul juhul käis mehe olemuse juurde. 1971. aastal Tüdre järve ääres sõpruskonna kohtumisel heisati sinimustvalge. Seegi tegu jõudis hiljem julgeoleku kõrvaleni ja tõi tagajärgi.

Pika teenistuse jooksul metsaülemana oli mehel võimalik valida oma kaastöölisi. Aegade muutumine kaheksakümnendate teisel poolel tõi Jaagu jaoks kohe päevakorda mitte ainult uute võimalustega kaasamineku, vaid tekkivate liikumiste ja organisatsioonide kujundamises osalemise. Mees lõi kaasa muinsuskaitse liikumises, Halliste kiriku taastamises, piirivalve loomises ning leidis endale koha taastatud Kaitseliidus. Kõigis tegemistes sai Jaak toetuda oma töökaaslastele. Taluseaduse alusel tekkinud talumajapidamiste hulgas oli tema oma Viljandimaal kaheksas.

Meenutab Meelis Eelmaa: „Jaak oli minu esimene ülem Lilli metskonna päevil. 1990. aasta sügisel tegin otsuse asuda teenistusse

majanduspiiril. Mäletan, et Jaak toetas igati minu otsust ja olen sellele väga tänulik. 1991. aasta augustikuu pöördelistel päevadel oli Jaak oma Kaitseliidu Lilli rühma meestega piiripunkti kaitsel. Kaitsepositsioonid sättisid nad piiripunkti kõrval Annemäele. Õnneks lahenes tolleaegne olukord rahumeelselt. Edaspidigi oleme kohtunud erinevatel üritustel. Valdavalt ühendab meid Kaitseliit.“

Jaak Põldma on Kaitseliidu liige alates 9. veebruarist 1990. Ta kuulub Sakala Maleva taastajate hulka, on Lilli rühma ja Karksi malevkonna asutaja. Kaitseliidu erinevatel ajajärkudel on mees alati leidnud endale ja oma kaaslastele tegevust, mis meie elu paremaks ja riiki tugevamaks muuta aitab. Karmidel üheksakümnendatel tuli täita ülesandeid, mis esmapilgul tundusid võimatuna. Lahkuvat Vene vägedel relvastuse äraveo takistamine, ise ainsatki „toru“ omamata, kuulus nende hulka. Hädast aitasid välja sel ajastul kasutuses olnud suured konservikarbid, mida miinide imiteerimiseks teele paigutati. Lahkujate öine tegevus seiskus asjaolude selgitamiseni ning sellega sai ülesanne täidetud.

Jaak juhtis Kaitseliidule kuulunud Lilli laskeala tagasisaamist ja taastamist.

Paljud tööd seal on tehtud tema pere ja sõprade vahenditega. See objekt leiab usinat kasutamist.

Eelmise sajandi lõpus loodi sihtasutus, mille eesmärgiks sai 1936. aastal esmakordselt avatud Karksi-Nuia Vabadussõja mälestussamba taastamine. Ettevõtmist vedas Heiki Arro, juhatuse koosseisus ja annetuse tegijana andis oma kaaluka panuse Jaak Põldma. 2008. aasta septembris jõuti sihile ja sammas avati kõrgetasemelise seltskonna osavõtul.

Malevkonnapealik Ervin Tamberg: „Jaak Põldma on täitnud mitmeid juhtivaid rolle Sakala Maleva Karksi malevkonnas. Hetkel juhib ta Lilli rühma, kus on inimesed, keda ta usaldab ja kes on valmis tema korraldusi täitma. Jaak on rahulik, teadlik ja otsustuskindel, oskab oma alluvaid juhtida ja motiveerida. Tubli Eesti mees, kes panustab oma energiat Eesti riigi iseseisvuse kaitsmisel!“

Jaak Põldma on olnud tegus, Eestit armastav, kindla abikäe ja asjaliku nõuga mees, kes küsijale alati abiks. Oma pere viiest lapsest on pereisa suutnud kolme motiveerida Kaitseliidu tegemistes osalema. Neid tuntakse kaitseliitlaste hulgas tublide, usaldusväärsete kaaslastena. Meie riigi noortele soovitab Jaak: „Kasutage vaba Eesti võimalusi ning samas tehke kõik endast sõltuv selleks, et ta jääks vabaks.“

Kui pakun vestluskaaslastele võimalust ajamasinaga mängimiseks, kõlab vastus kindlalt: Jaak Põldma on oma elus käitunud alati nii, et võiks ise endale silma ja hinge vaadata. Loomulikult saanuks mehe enese arvates kusagil midagi rohkem ja paremini teha, aga tervis seadis sellele omad piirid. Kaitseliidu ohvitseride kool tuli tervislikel põhjustel pooleli jätta ja leppida veebli aastmehga.

Kaitseliitlase Jaak Põldma tegevust on korduvalt peetud kõrgete tunnustuste vääriliseks. Autasude hulgas säravad Kaitseliidu teenetemedali III, II, I klass, Valgeristi III ja II klass, Kotkaristi hõberist Vabariigi Presidendilt, Kaitseministeeriumi kuldrinnamärk, Sakala maleva rinnamärk. Jaak on olnud maleva tuletõoja ja leidnud tunnustust erinevate tänukirjade, meenete ning hinnaliste kingitustega.

ENN PINSEL

Karksi malevkonna teavituspäealik

Mulgi valla koolide lõpetajad 2020

August Kitzbergi nimeline gümnaasium

12. klass 60. lend: Triinu-Liis Fomitšev, Triin Järv, Rasmus Kadaja, Taivo Kadak, Kanni Kiisler, Saara Kiivit, Eike-Kirke Kivistik, Gethly Koppel, Kermo Melnikov, Gerry Murumäe, Hanna Mäesalu, Anette Tihomirov, Kaidi Tõnisson. Fotol 12. klassi lõpetajad ja klassijuhataja Katrin Johanson.

9. klass: Kerttu Aasa, Carmen Einstein, Kristjan Hanni, Kerttu Keitlyn Jakobson, Jan-Marten Kiisler, Kermo Kopp, Kristin Krikontšuk, Randel Kuzmin, Lee Laugamets, Eva Lotta Metsa, Hedli Mölder, Oksana Nilova, Sten-Tippo Oidemaa, Rome Sikk, Lenne Sõmmer, Tobias Tae, Taire-Mari Tauts, Martin Vister, Kertu Vokk, Mirtel Vokk, Liisbet Öunmaa, Maarja-Liis Öunmaa. 9. klassi lõpetajad ja klassijuhataja Meila Israel. Fotod: Kalmer Märtson

Halliste põhikool

Fotol Halliste põhikooli lõpetajad ja klassijuhataja Made Kotkas. Kooli lõpetasid Carmen Erol, Veronika Kalitventsev, Deire Künnap, Janar Lehtsaar, Egon Lunter, Johanna Tarkus, Susanna Tarkus, Egert Öne. Foto: Peeter Jürgenson

Karksi-Nuia muusikakooli 45. lend

Marit Muska (vasakult), Rebeka Paju, Elise Pajo, Berit Kask. Foto: Margus Põldsepp

Karksi-Nuia spordikool

Gedly Tugi ja direktor Leo Liiber. Foto: Kalmer Märtson

Digipöörane kooliaasta sai läbi

Rohkem kui aasta tagasi, augustikuisel uue kooliaasta eelsel pressikonverentsil rääkis minister Mailis Reps, et 2019/2020. õa tuleb digipöörane, keeleõpet väärtustav ja koolirahule pühendatud õppeaasta. Selgub, et ministri sõnad olidki prohvetlikud: vähemalt kooliaasta lõpp tuli tõepoolest digipöörane. Aga nüüdseks on see läbi.

Mõisaküla õpilased kogunesid pärast pikka õpetajatest kontaktpaastu taas koolimajja – õigemini kooli staadionile – 1. juunil, lastekaitsepäeval. Kinni pidades reeglist 2+2, hajuti spordiväljakul ning harjumatus vaikuses sihtiti pilgud direktori suunas. Näis, et õpilastel oli tore jälle koolis ja tavapärasel rutiinis olla. Direktor tänas kõige tubli-

maid digiõppijaid ja nende vanemaid, parimad klassilõpetajad said kiituskirjad ning Viljandi Linnaraamatukogu oli meie vapratele „pätklipurejatele“ Apollo kinkekaardid läkitanud.

Siis algas kooli priimustele omavalitsusjuhi vastuvõtt. Seekord aga mitte endise linnavalitsuse ruumes, vaid ikka staadionil. Reipal sammul saabus Mulgi valla abivallavanem hr Ervin Tamberg koos lastekaitse spetsialist Merike Andruskoga, tohutu roosikimp ja maiustustekott käes. Ja kõigi õpilaste silme all said tunnustatud need, kelle jaoks kooli- ja klassiväline töö oligi TÕÕ – läbinisti suurte tähtedega. Hästi tehtud töö kiidab alati tegijat. Mõisaküla kooli kõige töökamad on

Klaid Öigus, Lisete Jürise, Roosi Hannok, Simon Trover, Kety-Marii Akkaja, Kaili Niidu, Getter Laidvee, Kert Allik, Kevin Neudorf, Kirke Pärnat, Keiro Škurin, Sten-Markus Tisler, Kristi Zujeva ja Marii Hannok.

„Ja nüüd tuleb üllatus,“ teatas direktor Pirje Usin ning soovitas silmad taevasse pöörata. Üle meie peade vidistasid pääsukesed, paar varest lendas laisalt eemal majade kohal. Üks imelik täpp püsis ka õhus – no ei midagi erilist. Aga just see mittemidagiütlev täpp oligi üllatus! See nimelt lähenes, muutus järjest suuremaks ja lõpuks hakkas põrisema ka. Helikopter! Kolm järjest madalamale laskuvat ringi staadioni kohal ning murult oligi.

Jah, õpilased olid tõesti koolirutiinist, korraldustest – keeldudest puudust tundnud: mitte keegi ei pannud lennumasina poole jooksu. „Kõigepealt lähuvad algklassid,“ täpsustas direktor ning nüüd läks küll torm lahti.

Helikopteri kõrval, mõlemad kokpiti ukсед pärani valla, seisis pilootidepaar: Janet Lain ja Juhan-Kaspar Isak. Kõike sai vaadata, väljastpoolt ka katsuda, armatuurlaua vilkuvate näidikute kohta pärida ja tõesti sadadele küsimustele vastuseid saada.

Poisid huvitusid rohkem tehnilisest poolest, tüdrukud silmitsesid piloote. Lõpuks sõandas keegi juba mõnda aega kõiki painanud küsimuse esitada: kas Janet, tütarlaps, ikka ka helikopteri

Lastekaitsepäeva üllatus kooli staadionil.

Foto: Aita Matson

juhtida oskab? Selgus, et oskabki, ta on koguni väljaõppinud piloot. Ja Mõisaküla kooli lõpetanud ning meie direktori tütar!

Üllatus oli täielik, koolipäev oli läbi saanud, lapsed aga koju minna ei tahtnudki.

Ka muud linnarahvast oli staadioni äärde kogunenud.

Kooliaasta lõppes sel korral digipööraselt, vaheaeg algas kõrgelennuliselt.

AITA MATSON
Mõisaküla kooli emakeeleõpetaja

Kevad Halliste lasteaias

Selle aasta kevad tuli seoses üleriikliku eriolukorraga kõigile teisiti ning mõjutas oluliselt laste ja nende vanemate elu. Suur tänu emadele-isadele mõistva suhtumise eest.

Traditsioonilisel kombel kahjuks ei õnnestunud kooliminejatele lõpupidu korraldada. Siiski soovime teha lõpupeo päeva lastele eriliseks ja meelde jäävaks. Hommikupoolikul võtsime ette ühise matka ümber Halliste järve. Vaheldust ja lusti pakkusid erinevad lõbusad tegevused ja mängud. Liikumine värskes õhus teeb teadagi kõhu kiiresti tühjaks ja eriliselt rõõmu pakkus lastele piknik, kus nositi hoolega kaasavõetud võileibu.

Peale väikest lõunapausi oli ootusärevus suur. Panime selga pidulikud riided

Halliste lasteaia lõpetajad.

Foto: Kristel Leisner

ja ees ootas vahva pidu, kus laulsime, lugesime luuletusi ja tantsisime. Kuus kooliminejat said pidulikult kätte lasteaia lõputunnituse ning võtsid uhkelt kõik õnnitlused ja head soovid vastu. Toreدا peo lõpetas ühine tordisõõmine. Lapsed olid

terve päeva särasilmised ja elevil ning see tegi meile siirast rõõmu. Usume, et lõpupeo päev jääb neile kauaks meelde.

Lastevanematele tegime üritusest pilte ja videoid, et nad saaksid võimalikult palju lasteaia lõpupeost osa.

Ilusat kooliteed teile, armsad Ago-Arvo, Annegreth-Liselle, Hanna, Heidi, Isabell ja Rasmus. Soovime kõigile lastele ja vanematele ilusat suve!

**HELLE LAPP,
KRISTEL LEISNER**
Halliste lasteaia õpetajad

Tagasivaade sellele, kuidas me terveks jäime

Kui Karksi-Nuia lasteaia terviseedenduse meeskond tegi aastaplaane, ei osanud keegi ette näha, milline olukord meid tabab. Oli algamas südamekuu ja me ei tahtnud loobuda püstitatud eesmärgist – toetada töötajate tervislikku eluviisi. Tulenevalt olukorrast andis meie maja terviseedenduse töörühma eestvedaja Annika Artla igaks nädalaks erinevaid virtuaalseid ülesandeid. Aja, koha ja tegevuse valis igaüks ise. Südamekuu algas ühise hommikuvõimlemisega Skype'i vahendusel. Vormi hoiti kodustes jõusaalides ning pingeid leevendati rullmassaažiga, lisaks nauditi tervislikku toitu. Kilomeetreid koguti matkates ja orienteerudes, ujudes ja rullitades. Osaleti virtuaalsetel võistlustel nii jooksus kui ka jalgrattasõidus, mille korraldajaks oli MTÜ Karksi Sport. Tehtud tegevustest oli vaja jäädvustada lühivideo ja postitada Annikale, mille tulemusena valmis humoorikas elevust tekitav videofilm, mida saime üheskoos õppeaastat lõpetades nautida.

Täname kõiki Karksi-Nuia lasteaia töötajaid, kes on oma tegevustega eeskujuks meie kogukonnale!

Lasteaia terviseedenduse juht Annika Artla Taagepera metsarajal.

Foto: erakogu

ANNIKA ARTLA, KAIRE SINIMETS
lasteaiaõpetajad

Karksi-Nuia lasteaia lõpetajad

Mõmmide rühm: Deliisa Soots, Robin Saar, Mariin Tugevus, Marta Melnikov, Lili Toomsalu, Kermo Fomitšev, Sebastian Kopp, Kristjan Sikk, Romet Suurmets, Trevon Pilk, Karl-Sebastian Lilloson, Mia-Laura Vilimaa, Reilly Ragun, Lenna Doris Ruusväli, Lisette-Marii Kattai, Meelis Rull, Ergo Luik. Pildilt puudu: Kärol Liivamägi, Jürgen Tselištšev, Kaarel Kribbe. Õpetajad Kersti Jõesoo, Maie Mooses, õpetaja abi Anu Vaan.

Foto: Marek Tugevus

Oravate rühm: Hannes Neppo, Kendro Lainoja, Leonora Kala, Romet Brunn, Adeele Saharov, Sander Kuusk. Õpetajad Annaliis Almrre, Tiiu Sõmmer, õpetaja abi Anneli Arras.

Foto: Taavi Bergmann

Lasteaiaast kooli

Iga aasta maikuu lõpus saadame Õisu lasteaiaast lapsed kooli. Nii oli ka sel kevadel, kuid pisut teistmoodi kui tavaliselt, sest lõpupeol ei olnud lapsevanemaid.

Lapsed olid pidulikult riides ja ülevas meeleolus. Mängukaaslaste ees istudes peegeldus lõpetajate nägudelt uhkus – mina olen nüüd koolilaps. Lasteaia jäävate kaaslaste näod olid aga kurvad, kõik

see pidulikkus tekitas tunde, et tahan ka. Esineta laulude ja luuletustega, mis olid lühikese ajaga hästi meelde jäänud. Kui mõni sõna läks meelest, siis nagu ikka oli abiks õpetaja. Lastevanematele tegime palju pilte ja ka filmisime pidu. Kingikotid olid üsnarasked, sest kõik see, mis lasteaia aastal tehtud, sai nüüd koju kaasa. Tort, mis oli kingituseks emadelt-isadelt, oli uhke ja maitses

väga hästi. Aitäh teile, armsad vanemad!

Head kooliteed, armsad Alex-Kristjan, Lizette, Mellissa, Mirtel ja Simon!

„Mitu aastat me veetsime iga päev koos, nüüd ootamas kool sõpru häid...“

LILLI SIHT
Õisu lasteaia õpetaja

Õisu lasteaia lõpetajad.

Foto: Anu Kangur

SAAME TUTTAVAKS

Halliste rahvamaja juhataja Piret Leskova

Piret Leskova.

Foto: Ylle Tampere

Olen alates 13. veebruarist Halliste rahvamaja uus juhataja. Varasem kultuurialane kokkupuude on mul olnud MTÜ Mulgi Ukuvakk tegevuste korraldamise ja ühingu juhtimisega. Olen koostanud kuus sissekanne Eesti vaimse kultuuripärandi nimistusse ning olen ka vaimse kultuuripärandi nõukogu liige. Minu kirjutatud ja hinnatud on lugematul arvul erinevaid projekte, mitmed neist on olnud kultuurisündmused. Kultuurialaseks kokkupuuteks saab pidada ka minu õpinguid Pärnu kolledžis, kus kolme aasta jooksul läbisin ka rekreatsiooni- ja sündmuskorralduse ained. Kolledži lõputöö tegin mulgi kultuuri ja identiteedi teemal. Mulle meeldib, et saan oma ametis kasutada varasemalt õpitut ja toetuda seni omandatule ja tehtule. Olen valmis uuteks kogemusteks ja väljakutseteks.

Olen kogu oma elu elanud küll Abjas, aga Halliste piirkond on minu elus

väga tähtsat rolli mänginud. Minu kokkupuude Hallistega sai alguse juba varases nooruses. Olen käinud Halliste lasteaias, mis asus praeguse kooli asukohas. Mäletan, et tol ajal oli seal ööpäevaringne lasteaed ja kuuepäevane töönael ning koju sai vaid kolmapäeviti ja laupäeviti. Tänapäeval kõlab see üsna kõledalt, aga minu mälestused sellest ajast on väga head. Täna tolaeagseid Halliste lasteaiakasvatajaid. Olen lapsena ka Hallistes ristitud. Nõukogude ajal asus kirik Kullas kellegi eramajas. Täiskasvanueas käisin ise ja teadlikult ka leeris Halliste kirikus, kus Kalev Raave mind leeritas. See oli üks väga ilusatest ja meeldejäätavatest sündmustest minu elus.

Minu isapoolne vanaema ja tädi elasid Õisus, nagu ka emapoolne onu ja tema pere. Suviti käisin väga tihti vanaema ja ka tädi juures. Sõitsin lapsena ise Abjast bussiga Õissu, mis oli minule tollal väga suur sündmus.

Meenutan neid aegu siiani väga suure heldimusega. Mäletan üht seika, kui Õisu bussijaamas bussi oodates inimesed rääkisid, et ehitatakse uut teed, mis kulgeb Õisust mööda. Kuna mu vanaema elas Viljandi tee ääres teisel pool Õisu Veskejärve, siis oli mul seda kuuldes suur hirm, et ma ei saagi uue tee valmides enam vanaema juurde, kuna arvasin, et vana tee kaevatakse üles.

Minu üks lastest on käinud Halliste koolis. Mõtlen alati suure tänutundega tolaeagsele Halliste kooli direktorile, Ene Staalfeldile ja õpetajatele.

Mul on ka oma ettevõtte OÜ Ää Süük. Kuna olen rahvamajas poole kohaga tööl, töötan teise poole ajast oma ettevõttes. Minu ettevõtte on mulgikeelne nimi, mis tähendab tõlkes head sööki. Valmistan oma teavitatud koduköögis kuivatatud maheköögivilja palasid – Süü ää mahenakse (tõlkes: söö ära mahenaksid).

Vaatamata sündmuste- ja tegevusvaesele algusajale, mis on tingitud piirangute tõttu tekkinud olukorrast, olen Halliste rahvamaja juhatajana siiski tuleviku suhtes optimistlik. Oleme koostöös teiste Mulgi valla kultuuritöötajatega plaaninud suvel korraldada sündmusi värskes õhus. Oleme planeerinud tegevusi, mis annaks rahvale võimaluse nautida kultuuri ja valla vaatamisväärsusi, kuid võimaldaks rahvakogunemisi vältil. Mulle on väga suureks toeks olnud, et Mulgi valla kultuuritöötajad on igapäevaselt nii tihedas koostöös ja igati abivalmid. Samuti tänan Halliste rahvamaja perenaist Anita Lukkat, kes on väga töökas, loov ja hoolas. Temaga on rõõm koos

töötada. Suurteks innustajateks on mulle ka rahvamaja huviringides käivad inimesed. Tublid olete ja jätkugu teil ikka tahet koos käia ja loometegevuses osaleda. Siinkohal tänan veel kõiki, kes on mulle erineval viisil toeks olnud.

Halliste rahvamajas on sügisel kavas läbi viia KOP projektitoetuse raames kuue erineva tegevusega õpituba. Teave nende toimumisajast ja registreerimisest avaldatakse suve lõpus või sügise hakul. Sügisel on kavas avada ka mitmeid uusi huvitegevus- ja harrastusringide nii lastele kui ka täiskasvanutele. Plaanin korraldada ka vaimse kultuuripärandi teemalisi kohvikuõhtuid. Sügisel jätkuvad kõik seni toimunud ringitegevused. Kaugemas tulevikus on soov korraldada projektivahendite vms kaasabil Halliste rahvamaja väliala selliselt, et rahval oleks võimalik nautida iseisest rahvamaja pakutavaid meelelisi välitegevusi. Näiteks välitrenažöörid, palja jala rada ehk meelte ja kogemuste tee, mõned väiksemad mängualad ja atraktsioonid, väike liblikaaed lillede ja liblikate nautimiseks, erinevad istekohad jms. Olen vastava ettepaneku teinud ka Mulgi valla arengukavasse, et rajada Halliste rahvamaja ümbrusesse suveaod-park. Näis mis tulevik toob ja kuidas kõik edasi kujuneb, aga arvan et tasub siiski olla positiivne ja optimistlik ning tahta ikka ja alati parimat.

Püsigem terved, olgem aktiivsed pakutavates sündmustes osalema ning kena suve ja lähenevat jaani!

Karksi-Nuia kultuurikeskuse juhataja Leana Liivson

Leana Liivson. Foto: Kaire Kannistu

Olen Karksi-Nuia kultuurikeskuse juhataja alates 1. juunist. Olen õppinud Tartu ülikooli Viljandi kultuuriakadeemias kultuurikorraldust spetsialiseerumise lavakunstidele. Õpingute jooksul puutusin kokku väga paljude sündmuste korraldamisega nii meeskondlikult kui ka iseisest. Praegu õpin Tartu ülikoolis sotsiaalteaduste magistrantuuris kultuuri-

korralduse erialal. Suurima tööalase kogemusena võin esile tõsta Karksi-Nuia kultuurikeskuse kultuurispetsialisti ametikohta.

Kai Kannistu on Karksi-Nuia kultuurikeskust juhitud teinud suurepärase tööd. Mul on olnud au tema käe all kultuurikorraldajana töötada. Kultuurikeskuse sündmuste spekter oli väga lai ja kultuurikavas leidus igale maitsele

midagi huvipakkuvat.

Kultuurikeskuse juhatajana proovin seista hea selle eest, et kultuurikava oleks endiselt mitmekülgne ja pakuks elamusi nii kohalikule kogukonnale kui kaugemale huvitajale. Erioluliseks pean kohaliku identiteedi au sees hoidmist ja säilitamist ka tulevastele põlvedele.

Karksi Ratsu kiirmaleturniir

Turniir peetakse laupäeval, 8. augustil algusega kell 11 Karksi-Nuia kultuurikeskuses. Võistluspäeval mandaat kell 10–10.50. Eelregistreerimine 4. augustini e-posti aadressil maleturniirid@gmail.com. Turniirijuhend avaldatakse Eesti maleliidu kodulehel.

Seoses koroonaviiruse levikuga maailmas ja sellest tuleneva siseriikliku eriolukorra tingimustest juhendatakse turniiri ajal kehtivatest EV valitsuse otsustest eriolukorra kohta. 2+2 reegli jätkuva kehtivuse korral on osalejate arv piiratud.

REIN RUUS

Mulgi valla LED-ekraan ootab suveks reklaami

Mulgi valla asutused, ettevõtted ja MTÜ-d saavad ekraanil tasuta tutvustada oma piirkonna toodangut, tooteid ja teenuseid. Eelistatud on erinevate ürituste teadaanded. Samuti on oodatud Mulgi valda tutvustavad reklaamklipid ning huvitavad algatused kooliõpilastelt.

Juhised reklaami kuvamiseks LED-ekraanile leiad Karksi-Nuia kultuurikeskuse kodulehelt. Küsimustele vastuse saamiseks ja reklaamisoovidega pöörduda LED-ekraani haldaja Kaire Kannistu poole kaire.kannistu@karksi.ee või tulla Karksi-Nuia kultuurikeskusesse.

Mulgi vald ootab fotosid valda tutvustavatele meenepostkaartidele

Foto peaks kajastama Mulgi vallas äratuntavat objekti või vaadet. Fotole lisada autor, pealkiri, koht, aasta ning foto saatja kontaktandmed.

Lisainfo: Kerstin Rei, Mulgi valla turismikoordinaator 5556 0847, kerstin@mulgivald.ee

Mulgi valla kunstnike näitus toimub septembris

Enda tööd palume tuua Karksi-Nuia kultuurikeskusesse 1. septembriks.

Lisainformatsioon tel 435 5529 ja 5837 6587 Tiina Tomingas.

PUUETEGA INIMESTE ELUASEMETE FÜÜSILINE KOHANDAMINE

Mulgi vald osaleb projekti „Puuetega inimeste eluaseme füüsiline kohandamine“ III etapis, mille raames kohandatakse puuetega inimeste eluruume nende vajadustele vastavaks. Projekti käigus on võimalik kohandada koduseid liikumisteid (nt eluruumi sissepääs, hoone välisukse ja eluruumi vaheline käigutee, hoonesse ja selle territooriumile sissepääs), hügieeniruume ja kööke.

Käesoleva aasta 30. juunini on puuetega inimestel võimalus esitada taotlusi toetuse saamiseks. Selleks tuleb esitada piirkonna sotsiaaltöötajale vormikohane taotlus koos lisadokumentidega.

Täiendav info piirkondade sotsiaaltöötajatelt:

Abja piirkond: Mari Saarela, mari.saarela@mulgivald.ee, tel 521 0315

Halliste piirkond: Monika Erreline, monika.erreline@mulgivald.ee, tel 5340 2000

Karksi piirkond: Liivi Loi, liivi.loi@mulgivald.ee, tel 5341 2506

Mõisaküla piirkond: Marina Raid, marina.raid@mulgivald.ee, tel 5332 4168

Valgebalanss ja produktsioon ehk kus noori, seal fotosid ja muusikat

Aprillis 2018 avas Abja-Paluoja linnas oma ukseid MuuVi Stúdio. Ah et mis see MuuVi on? Sõna MuuVi on kokku lapitud sõnadest muusika ja video. Nagu eelnev selgitustöö juba aimu annab, on tegu paigaga, kus saab tegeleda muusikaga, fotograafiaga, filmimisega. Stúdios saab muusikat luua, õppida, mängida ja salvestada. Stúdios on olemas erinevad muusikariistad, digipult, salvestustarkvara, töötlemistarkvara. Suundume sinnapoole, et arendada ka fotograafiat ja filmimist. Oleme õppinud koolitustel digipulti tundma ja kasutama, oleme õppinud pildistama. Kui ma ütlen sõna „valgebalanss“, siis kas see on värvikood, muusikastiil või käib jutt hoopis raamatupidamisest? Selle sõnaga kohtusime MuuVi stúdios fotokursusel. Inimene õpib kogu elu ja nii see tarkus tuleb.

Septembris 2018 algasid stúdios hääleseade tunnid. Jaanuaris 2019 lisandusid muusikaprodutseerimise tunnid ja bändiring, milles moodustus uus bänd Driimer. See uudne bänd esitab vaid omaloomingut ja kelle 3 lugu on üles riputatud nii Spotify sse kui Youtube. Pane kõrv peale! Ja et kõik kenasti arusaadav oleks, siis muusikaproduttsioon on helisalvestise loomine. Kõikides MuuVi ringides osalevad vahvad kooliealised Mulgi noored.

MuuVi stúdio helistúdio.

Kuidas idee stúdiost sündis? Asi sai alguse ligikaudu 15 aastat tagasi grupist musikaalsetest lastest, kes käisid Abja koguduses. Koos õpiti pille ja laule kuni tekkis mõte hakata selgeks õpitud lugusid salvestama. See oli üks väga põnev tegevus. Põnev oli selle protsessi sees olla ja näha kui palju aega kulub, et saada paar minutit muusikat CD-le, alustades lugude õppimisega, jätkates salvestamise

ja töötlemisega, mis oli tõeline kvaliteetaeg kõigile osalejatele. Sellest tuli kogemus, et see on üks suurepärase vaba aja kasulikult veetmise võimalus. Ja kuna algas projektide kirjutamise aeg ja kogudusel ruumid omast käest võtta olid, siis sündiski mõtte luua muusikalise suunaga vabaajakeskus linna noortele. Ja et stúdios rohkem tegevust oleks, siis lisandus muusikale ka filmimise ja pildistamise idee.

Tänaseks on stúdio õpilased saanud muusikaga kasulikud olla meie valla erinevatel sündmustel nagu Abja lastekaitsepäev, Abja suvepäevad ja Abja Kultuurimaja advendiüritused.

Kokkuvõtvalt on MuuVi Stúdio koht, kus saab vabal ajal pärast kooli, pärast tööd, koolivaheajadel, nädalavahetustel pille ja laulmist õppimas käia, muusika salvestamist ja töötlemist õppida, niisama musitseerida, bändiproove teha ja harjutada kätt pildistamisega. Stúdiot saavad kasutada huvilised üle kogu vabariigi. Stúdio soov on anda võimalus mõnusalt vaba aega sisustada.

Tegemist on hea keskkonna ja hea tehnikaga paigaga. Tule külla! Asume Abja-Paluoja, Pärnu mnt 32 II korrusel.

MIRJAM JÄRVE
MuuVi stúdio helistúdio

KOGUDUSTE TEATED

HALLISTE PÜHA ANNA KIRIK

- 24.06 kell 14 kalmistupüha jumalateenistus Halliste kalmistul
- 24.06 kell 16 kalmistupüha jumalateenistus Abja kalmistul
- 28.06 kell 14 jumalateenistus armulauaga
- 10.07 kell 18 kontsert „Georg Ots 100“, Jassi Sahharov ja Marko Matvere
- 12.07 kell 14 jumalateenistus armulauaga
- 12.07 kell 20 kontsert „Sõna vägi“, Tõnis Mägi
- 17.07 kell 19 heategevuskontsert „Taevas puudutab maad“, Ott Lepland
- 24.07 kell 20 kontsert „Show must go on“, C-Jam
- 26.07 kell 14 jumalateenistus armulauaga
- 9.08 kell 14 jumalateenistus armulauaga
- 23.08 kell 14 jumalateenistus armulauaga

Koguduse õpetaja praost Marko Tiitus
(ristimine, laulatus, matus, hingehoid, piht), tel 5341 3394,
e-post: marko.tiitus@eelk.ee

Juhatuse esimees Made Kotkas, tel 5661 6797

Täname liikmeannetuste ja toetuste eest! Annetused EELK Halliste Püha Anna koguduse nimele saad teha pangas SEB EE881010302007156001 või koguduse nõukogu liikmete kaudu.

Toeta kiriku renoveerimist! Oleme algust teinud kiriku renoveerimistöödega, mis algasid piksekaitsse paigaldamisest, vihmaveesüsteemide korrastamisest ning kirikutorni ülaosa renoveerimisest. Toeta kiriku renoveerimist annetusega pangas SEB EE 881010302007156001 märkides selgitusse „Kiriku remondi heaks”.
Aitäh!

KARKSI PEETRI KIRIK

- 24.06 kalmistupüha jumalateenistused
- Rahumäel kell 11
- Papil kell 13
- 5.07 kell 14 jumalateenistus armulauaga
- 19.07 kell 14 jumalateenistus armulauaga
- 2.08 kell 14 jumalateenistus armulauaga
- 16.08 kell 14 jumalateenistus armulauaga

Palume võtta ühendust õpetajaga
(ristimine, leer, laulatus, matus, piht)
tel 521 2518 või e-posti teel allan.praats@eelk.ee.
Koguduse a/a nr. EE401010302010444001

MÕISAKÜLA KIRIK

- 28.06 kell 11 kalmistupüha
- 19.07 kell 14 jumalateenistus
- 26.07 kell 14 jumalateenistus
- 16.08 kell 14 leeriaastapäev. Kutsume osa võtma hõbe- (25.) ja kuldleerilapsi (50. aastapäev) ning vanemaid leeriaastapäevalisi.
- 30.08 kell 17 kontsert „Üksnes Jumala juures on mu hing vait“. Ott Indermitte (bariton), Paul Daniel (kitarr), Tuuliki Jürjo (orel).

Koguduse õpetaja Arvo Lasting, elukohaga Tõrvas,
tel.5249654; arvo.lasting@eelk.ee

Suvelootustes

Tänavune suvi on mitmekordse igatsusega oodatud, kui oleme üle elanud eriolukorralise kevade. Samas jätkub meil ikka veel tohutult palju vastakaid tundeid, meeleolusid ja mõtteid. Me ei tea ikka veel, mida toob lähem või kaugem tulevik. Meis elavad ühtaegu suur lootus, avanemisjulgeus, aga ka ärevus ja kartused. Palju on küsimusi, millele pakutakse väga mitmesuguseid vastuolulisi vastuseid. Ühtaegu peame arusaama, et inimlik tarkus

jääb piiratuks. Me ei ole kõiketeadjad isegi 21. sajandil mitte.

Koos rahvaga otsib samu vastuseid kiriklik. Oleme siingi harjunud koostama plaane oma kalendrisse. Täna me ei tea, kui laialt julgeme kirikuksi avada, kui tulvil võime pühakojad täita rahvaga. Me ei tea, millal võib igaüks istuda kirikupinki oma harjumuspärase naabri kõrval. Meil palutakse ikka hoida distantsi ning õpetatakse pidama hoolsat puhtust,

pesema ja desinfitseerima käsi kodus ja kirikuuksel. Armulauda jagame ettevaatlikult.

Kindlasti saame aga kirikust kõike küsida, arutleda, kontakti võtta. Pühakojad on meil lahti teatud aegadel. Võib toimuda huvitavaid sündmusi, mida oskame kuulutada vaid nädal-paar ette.

Eriti kirikus oleme harjunud kättpidi tervitama lausa mitmel korral palvuse jooksul. Mõnel maal seob usuvendi püha suudlus. Saame aru, et

need rituaalid on praegu riskantsed. Kuidas siis tervitada? Muutume kohmetuks, ei oska käsi hoida taskus või selja taga. Ometi saame just nüüd kinkida üksteisele südamlikkus ja soojust. Saame käe seada südamele ning kummardada alandlikult, soojalt, lahkelt tervituks, kas üsna sügavalt või lihtsalt pead noogutades. Harjutagem sellist alandlikku austusviisi.

Ja palveks saame seada oma käed. Ma kardan, et oleme seda vähevõitu

teinud ja meil pole Jumala ees millegi üle nuriseda. Käes on aeg üksteist tähele panna lihtsate õnnistussoovide jagamiseks. Ei ole aeg pikkadeks õpetuslikeks jutlusteks, vaid on aeg helistada, kirjutada üksteisele või siis tõesti kirikusse tulla, kus igaüks saab oma pingis keskenduda alandlikule palvele. Igaüks saab avada ennast jutlusele, jõulisele õnnistussoovile. Igaüks saab vastu võtta soove ja palveid oma usujõu kindlustamiseks.

Just seda soovin ja palun teile kõigile oma kiriku kohaselt: Jumala liigolekut, õnnistust, tema julgustust ja usukindlust. Samas jätan igaühele alles tema usuvabaduse. Soovin, et iga inimene leiaks endale kindla usualuse, millele toetuda, et leida arukust ja julgust, et hüljata kartus, ärevus, hirmud, jäädes ettevaatlikuks.

ARVO LASTING

Sel aastal siis teisiti ehk iga uus on unustatud vana – 2020 jaanituled koduaias!

Nii nagu kõikidesse Eesti maakondadesse saabub ka Mulgi valda jaanilaupäeval võidutuli. 23. juunil saadetakse Eesti Vabariigi Presidendi poolt võidutuli Kadriorust teele kõikidesse maakondadesse. Maakondades süüdatakse siis sellest võidutulest vabadussõja mälestusmärkide juures kohalikud võidutuled, mida kõik soovijad saavad sealt oma koduste jaanilõkete süütamiseks edasi viia. Sellel aastal on Mulgi vallas jaanituled koduaedades ja pere ning sõprade ringis, nii nagu seda algselt jaanipäev eestlaste jaoks ka oli. Kõik me teame millised on jaanipäevad tänapäeval ja mis moodi me neid aastast-aastasse oleme tähistanud. Aga millisena tähistati jaanipäeva ning kuidas ja kus süüdati jaanituld algselt?

Tükike ajalugu

Jaanipäev ja jaanituli on tükike meie esivanemate ajalugu. Eesti rahvakalendris on jaanipäev ehk suvine pööripäev üks kesksemaid tähtpäevi. Jaaniöö aasta kõige pidulikum öö, see on ilus traditsioon juba iidsest ajast. Vanemal ajal oli jaanitule mõte ja tähendus palju sügavam ja pühalikum. Seda sündmust tähistati oma pere ja sugulaste keskel. Alati süüdati tuli oma kodumaja juures. Oli väga oluline, et kõik hingelised majas pidid saama osa jaanitulest. Tule ümber kogunes terve pere, tule lähedusse toodi ka kassid ja koerad. Jaanituli oli paik, kuhu koguneti igas vanuses

Üheksa-öeline lillepärj jaanipäeval.

Foto: Anna Hallik

pereliikmetega ühiselt koos lõbutsema. Tulel arvati olevat puhastav ja kurja tõrjuv toime, sellepärast hüpati läbi lõkke ja aeti loomi läbi suitsu. Ka kiikumisele omistati puhastav toime, seega alati jaanitule juures lauldi, tantsiti, mängiti ja kiiguti. Tule juures tuletati meelde ka lahkunud omakseid. Vanadest aegadest peale on sellel päeval olnud ka surnuaiapäha. See on austus meie esivanematele, kõigile neile, kes on meie hulgast lahkunud ja kelle kalmudel sellel päeval käiakse.

Maagiline sõnajalaõis

Jaanipäeva juurde kuulub ka rida maagilisi ja romantilisi ettevõtmisi. Näiteks sõnajalaõie otsimine. Sõnajalaõit tuli otsida metsast üksinda, seejuures ei tohtinud pöörata tähelepanu häälele enda ümber ega

kohtuda ka kõige koledamatest olenditest, kes lähedale kippusid. Ei tohtinud ka hüüdmise peale ringi vaadata ega sellele vastata. Leitud õis tuli viia kohe metsast välja. Jaaniöö arvatavalt põlevat ka rahatulesid, tuli näitas kätte rahapaja asukohta ja nii võis päratu rikkaks saada. Kuna tegemist on aasta lühima ööga, siis oli tavaks olla päikesetõusuni ärkvel. Ka laste jaoks oli see öö, mil võis päikesetõusuni üleval olla. Üheks romantiliste ennustustavade hulka kuulus üksinda salaja, liisaks sõnajalaõite korjamisele, ka jaaniõite korjamine. Erinevaid õisi pidi olema kokku üheksa. Korjatud kimp pannakse padja alla, öösel nähakse unes kallimat. Jaanipäeva üks komme ja tava oli ka lillepärjade punumine. Vanal ajal ehiti jaanipäeval lillepärjadega

nii inimesi kui ka loomi. Ka jaanikaskede koju toomine oli samuti üks väga ilus jaanilaupäeva sündmus, see oli ühtlasi ka üks pühade alustamise tavadest. Kaskede järel käimine tõi kogu perele palju rõõmu, eriti aga lastele. Jaanikaskedega ehiti lõkkeplatse ja ka tube. Näiteks viisid noormehed väljavalitu akna alla hommikuks armukase. Poiste toodud kased olid staatuse sümbol – see näitas, et neiu oli tähelepanuväärne.

Kaseoksi raiuti toodud puude küljest kohe ka jaanisauna viha jaoks.

Saunata ei saa

Jaanilaupäeval saunas kõik oli tule süütamise kõrval üks tähtsamal kohal olnud tavadest. Kindlasti tuli end saunas värskelt vihaga kõvasti vihelda. Kui kõik haigused ja mured olid viha sisse ära vihutatud, tuli see ära kuivatada ja jaanilõkkes ära põletada. Noorte lehtedega kasevihad muutsid sauna ja saunalised eriliseks ja lõhnavaks ja eriliseks. Jaanilaupäeval saunas ihu külge kleepunud vihalehega sai ka armastust võita.

Selliseid imelisi ja meeleolukaid perega koosolemise hetki sellel jaanipäeval Teile soovimegi, armas Mulgi valla rahvas! Ilusaid, koduseid ja võidutulest süüdatuid jaanitõkkeid Teile soovides ja püsige ikka terved!

Mulgi valla kultuuritöötajate nimel
LAIN PEDAJA
Mulgi valla
kultuurikordinaator

Mulgi valla suvebingo

Sel aastal on kõik teisiti, nii ka kultuurisüü. Kui suuri kooskõlmiseid ja sündmusi meie vallas ei toimu, siis Mulgi valla kultuuritöötajad panid pead kokku ja mõtlesid välja põneva mängu suveks, et viibida palju värskes õhus ning avastada kauneid paiku Mulgi vallas.

Mis? Mulgi valla suvebingo
Kus? Terves Mulgi vallas
Kunas? 24. juuni – 14. august 2020, 24 tundi 7 päeva nädalas
Kõigile!
Kellele? Üksi, perekonnaga, töökaaslastega, sõpruskonnaga ... kellel iganes!

Mis on bingo eesmärk? Võimalus panna ennast proovile, tutvuda Mulgi valla erinevate vaatamisväärsuste ja huvitavate kohtadega.

Kuidas läbida? Autoga, jalgrattaga, ühistranspordiga ja miks ka mitte jala.

Mida on mängimiseks vaja? Kaamerat/nutitelefoni ja bingo-piletit, gmaili kontot

Kust saab bingo-pileti? Bingo-pileti saab lingilt ... (ilmub 24. juunil internetikanalites) või kohaliku kultuuritöötaja käest. (Pildista endale bingo-pilet kindlasti üles/prindi see välja/salvesta telefoni.)

Kuidas asi toimib? Bingomängija saab endale bingo-pileti. Bingo-piletil olevate numbritele vastavad erinevad kohad Mulgi vallas. Kohtade nimekirja ilmub 24. juunil. Vastavalt numbritele bingo-piletil leiad sihtkohad, mida avastada. Üks ruut bingo on vabalt valitav. Vali välja meelepärane marsruut ja leia tee kõikidesse punktidesse. Tee igas bingo-sihtkohas pilt nii, et Sina (ja Sinu seltskond) on äratuntavalt pildil koos täidetud ülesandega. Bingot ei pea sa täis saama ühe päevaga – võid vabalt võtta seiklemiseks ka pikemalt aega.

Bingo täis saades – registreeri oma pilet ja lae üles oma pildid lingi ... (ilmub 24. juunil internetikanalites)

* Heaks sõbraks teekonnal on timeriga pildistamise võimalus/kaamera statiiv/selfiepulk või seltskonnast välja valitud pildistaja.
* Jälgime mängides 2+2 reegliti!

Kõikide Mulgi valla suvebingo mängijate vahel loositakse välja erinevaid auhindu. Valitakse välja meeleolukamad pildid, parimad pildilahendused, meeskonnad, üksikurijad. Tehakse Mulgi valla suvegalerii.

Info: Üritus Facebookis – Mulgi valla suvebingo, mulgivalabinog@gmail.com, Mulgi valla kodulehelt ja Facebookist, kultuurimajade Facebooki lehtedel/kodulehtedel või kohaliku Mulgi valla kultuuritöötaja käest.

MULGI VALLA KULTUURITÖÖTAJAD

KUHU MINNA

1.06–1.08 Mõisaküla muuseumis avatud näitus „Ohustatud taimed“

23.06

kell 16.00 Võidutule saabumine Mulgi valda, Karksi Vabadussõjas langenute mälestussamba juures pärjade ja küünalde asetamine, Halliste kihelkonna langenute mälestussausamba, Oisu vabadussõja mälestuskivi, Uue-Kariste mälestustahvli, Vana-Kariste mälestustahvli juures.

Võidutule võtab vastu Mulgi valla vallavanem Imre Jugomäe. Võidutule jagamine piirkonnajuhtidele 17.00 võidutuli liigub keskustesse, et soovijatel oleks võimalik süüdata oma koduaia jaanilõkke.

21.06 kell 22–24 Mõisaküla piiripunktis Eesti-Läti pööripäevöö tähistamine

1.08 9–15 Mõisaküla suvelaak keskkonnas

Päevakava:

kell 9 Laada avamine sireenide saatel

kell 9–15 avatud muuseum, samal ajal saab teha dresiinisõitu raudteel

kell 12 Abja kultuurimaja lasteteater „Cipolino“ esituses lasteetendus „Bremeni linna moosekandid“ Mõisaküla kultuurimajas pääse 3.-

kell 13 jalgrattamatka ja võistlus Roheliste Rööbaste matkarajal. (eelregistreerimine tööpäeviti 435 5605 Mirjam, mirjam@mulgivald.ee)

kell 14.30 oksjon, ratturite autasustamine, laada lõpetamine

kell 16 Mõisaküla Maarja Magdaleena kirikus kontsert „Triller ja linnulaul“ pääse 3.-

kell 18 Seasaare teatri etendus Janno Puusepp „Vaim“ etendus, sobib vaatamiseks kogu perele. Pääse 7.-, avatud kohvik tund enne etendust. Etendus toimub Mõisakülas Öhtu 7 koduhoovis.

7.08 kell 19 Mõisaküla suveaia Komöödioteatri etendus „Pimekohting“. Osades Maarika Koroleva ja Henrik Norman. Piletid saadaval Piletilevis ja kohapeal 15.-/ 17.- 20.08 taasiseseisvumispäevale pühendatud „Ringkontsert“ Mulgi vallas. Esinevad kammerkoor Kungla, naiskoor Öbeäidsme, naisansambel Rosin, rahvatantsurühm Samm Sassis, lõõtsapoiss Rasmus Kadaja.

kell 12 Mõisaküla keskvaljak

kell 13 Abja kultuurimaja juures

kell 14 Karksi-Nuia keskvaljak

kell 15.30 Hallistes Annatare juures. Lõpetamine ja simman Kapell UKAAS, Turel, Sõsare

22.08 kell 11–14 Mõisaküla linna kodukohvikute päev Viljandi tänaval.

29.08 kell 9–23 muuseumiöö „Öös on aegu“

30.08 kell 17 Mõisaküla Maarja Magdaleena kirikus oreli-festivali raames kontsert „Üksnes Jumala juures“. Esinevad Ott Indermitte – bariton, Paul Daniel – kitarr, Tuuliki Jürjo – orel.

HALLISTE RAAMATUKOGU

28.07–31.08 raamatunäitus „Mees, kes teadis ussisõnu – Andrus Kivirähk 50“

KARKSI-NUIA KULTUURIKESKUS

23.06 kell 16 pärjade asetamine Vabadussõjas langenute mälestusmärgi jalamile. Võidutule saabumine

11.07 kell 9 laat kultuurikeskuse ümbruses

3.–31.08 Pärnu fotoklubi näitus sinises saalis

3.–31.08 Triin Kuusleri vapinäitus II korruse fuajees

4.08 Taimetervise rändnäitus I korruse fuajees

8.08 kell 10 Karksi Ratsu maleturniir

15.08 kell 9 laat kultuurikeskuse ümbruses

20.08 kell 14 Taasiseseisvumispäeva ringkontsert keskvaljakul

23.08 kell 17 Balti kett 31

29.08 kell 12–13 muuseumitund kirjanik August Kitzbergi tubamuuseumis

kell 13.30 Augustiöö Augustiga

kell 23.59 VI Libahundi jooks

MÕISAKÜLA MUUSEUM

17.06–1.08 stendinäitus „Ohustatud taimed“. Jätkuvalt on vaatamiseks kaunid nõud näitusel „Pidu hakkab“.

Dresiinisõiduhuvilistel pöörduda Mõisaküla muuseumisse. Samas ka infomaterjal Roheliste Rööbaste matkaraja kohta. Info tel 435 5607

UUE-KARISTE RAHVAMAJA

Iga kuu 2. teisipäeval kell 14–15 laenutab Halliste raamatukogu raamatuid ja kohal on piirkonna sotsiaaltöötaja Monika

Erreline. Info tel 5348 2842. Juulikuus raamatute laenutamist ei toimu.

TUTVUSTAME MESINIKKE

Soojad ilmad lisavad mesinikele töötempot

Järjekordne kuu on mööda saanud ning mesinikel ja mesilastel on olnud väga kiired ajad. Kuigi mesinduse mõttes on see aasta olnud keskmisest aeglasema arenguga, on vahepeal kohale jõudnud soojemad ilmad töötempo üles tõstnud. Mesilastel tekkis kiirelt tahtmine kindlustada oma soo järjepidevus ning nad hakkasid valmistuma sülemlemiseks. Tagantjärele tarkusena võib öelda, et külmal perioodil suurtele peredele antud lisaruum oli kokkuvõttes positiivse tulemiga. Aitas hoida perede sülemlemistungi maas ja ka haue ei olnud külmakahjustusi saanud. Kuigi praeguseks hakkab suurem sülemlemisaeg läbi saama, siis vahepeal kindlasti sülemeid ikkagi lendas. Seda kinnitab nii inimeste arv, kes küsisid nõu, kuidas sülemit ära korjata, kui ka abipalved soovimatu sülemi eemaldamiseks aiast või avalikust ruumist. Lisaks üks tore juhtum, kui ma sõitsin mööda ühest õitsevast talirapsi põllust ja läksin uurima, kui palju mesilasi seal korjel on. Mesilasi ma põllult eriti ei leidnud, küll

Esimene müüdnud mesi.

Foto: erakogu

aga juhtusin ühest paju-põõsast mööda kõndima, kuhu mesilassülem oli kobardunud. Õnneks oli sülemi paiknemine põõsas väga soodne ja sai nad kiirelt tarru raputatud, mis on ühtlasi ka nende uuks elupaigaks nüüd.

Kahjuks on selgunud, et nii kirjeldatud sülem, kui ka mõned teised, kes on meie juurde tee leidnud, on liigselt temperament- sed – ärritumine on kiire ja nõelad välguvad veel kiiremalt. Seetõttu oleme otsustanud nendes peredes emad välja vahetada. Vanad emad otsime üles ja nad leiavad kiire lõpu mesiniku käe läbi. Seejärel antakse mesilasperele uus, soovitud tõutunnustega mesilasema,

mis aitab pere mesinikule sobivamaks muuta.

Praeguseks on kätte jõudnud soodne aeg uute mesilasperede tegemiseks. Peredes on rikkalikult hauet ja looduses palju ressursse. Uute mesilasperede tegemiseks on väga erinevaid viise ja neid kirjeldada pole mõtet. Küll aga võiks aidata mesiniku õigele suunale juhtida see, kui ta mõtleks välja, mis on tema eesmärk ja millised võimalused on tal kasutada eesmärgini jõudmiseks. Tegu on kindlasti väga keerulise ülesandega, milles on palju muutujaid ja millele ühest vastust pole lihtne leida. Kes tunneb, et oma peas päris kindlat arusaama ei

õnnestunud leida, võib ka minuga kontakti võtta. Kaks pead on ikkagi kaks pead.

Kõigi muude tegemiste taustal on mesilased olnud tublid nektarit korjama. Olgugi, et ilmad on olnud heitlikud ja sobilikke korjele mineku ilmu pigem vähe, on esimene kaanetatud mesi siiski tarudes olemas ja mõni maias mesinik kindlasti ka juba mett maitanud. Peagi on mett juba ka suuremas koguses pakkuda, et seda teistele jagada.

Nii see kibekiire aeg mesinikule hetkel möödub. Üks töö ajab teist taga ja tahes-tahtmata tekib tunne, et järjele jõuda on võimatu. Positiivse külje pealt võib mõelda, et tegemist on hooajalise tööga. Suvised 60-tunnised töönädalad muutuvad talvel vaid ainult 40-tunnisteks. Samas, kas ei tee ma sellega mesindusele liiga, kui nimetan seda tööks? Pigem on tegu toreda hobiga, mida on võimalik teha päevast päeva ja õnneks suvel veel rohkem kui talvel.

MIHKEL KALDA

EESTI MEEPEALINN
Karksi - Nuia

Taimetervise aasta keskendub teadlikkuse tõstmisele

Ajal, mil kogu maailm võitleb koroonaviirusega, tuleb kõik jõud suunata inimeste tervise hoidmisele ja nende ravimisele. Samas ei tohiks unustada, et ka taimed võivad haigeks jääda.

Sarnasusi nii inimeste kui ka taimede tervise vahel on palju. Üle maailma tekitavad loodusele ja põllumajandusele pidevalt kahju paljud taimekahjustajad: viirused, bakterid, putukad, mikroseedid jt. Põldudel ja kasvuhoonetes saak hävineb; põldudel, metsas, haljasaladel ning tootmisaedades puud surevad – need on ainult mõned näited taimekahjustajate põhjustatud tagajärgedest. Nagu inimeste haigused on ka taimekahjustajad väga erineva mõjuga. Mõned neist on saanud osaks meie tavapärasest elust ja majandustegevusest ning me teame nendega arvestada.

Taimekahjustaja puhangu täielikuks likvideerimiseks või kontrolli alla saamiseks on vaja kasutusele võtta ulatuslikke meetmeid – intensiivne seire ja proovide võtmine ning taimede hävitamine ja põletamine. Kõigile nendele tegevustele ja karantiinireeglite järgimiseks kulub nii aega kui ka raha. Õnneks on Eestis seni olnud taimetervise seisund üldiselt hea ning tõrjemeetmeid on tulnud võtta tarvitusele pigem harva.

2020. aasta on ÜRO kuulutanud rahvusvaheliseks taimetervise aastaks, et tõsta avalikkuse teadlikkust taimetervises ja selle olulisusest. Taimedel on oluline roll meie toidulaua ning nad on meie hapnikuallikaks. Paraku hävineb igal aastal taimekahjustajate tõttu kuni 40% toidukultuuride saagist, mis mõnes maailma piirkonnas põhjustab tõsiseid näljahädasid.

Mida saame taimede tervise heaks üheskoos teha?

- Peame olema ettevaatlikud – taimede ja taimsete saaduste toomisel üle riigipiiri võivad levida taimekahjustajad.
- Taimede ja taimsete saaduste kaubavahetusel peame tagama ohutuse, järgides taimede tervise kaitseks seatud nõudeid.
- Hoiame taimede tervist, kaitstes keskkonda ja bioloogilist mitmekesisust.

Järelevalveasutusena teeb Põllumajandusamet Eestis igal aastal karantiinsete taimekahjustajate seiret, et tagada nende varajane avastamine ja leidude korral õigeaegne tõrjemeetmete rakendamine.

Teadmisi taimetervisest tuleb omandada juba koolieas

Selleks, et suurendada üldsuse teadlikkust taimetervisest, on Maaeluministeeriumi, Põllumajandusameti, Põllumajandusuuringute Keskuse ja Eesti Bioloogiaõpetajate Ühingu koostööna valminud temaatiline roll-up stendidest koosnev rändnäitus, mis alustas oma ringkäiku Eesti koolides 10. veebruaril.

Kuni eriolukorra kehtestamiseni 13. märtsil jõudis näitus käia 25 Eestimaa koolis. Tublid õpetajad kajastasid teemat loodusõpetuse ja bioloogia tundides ning õpilased lahendasid näituse juurde kuuluvaid töölehti.

Roll-up'idel olev informatsioon on nii sõnas kui ka pildis lihtne ja selge ning õpilaste jaoks huvitav, silmaringi avardav ja mõtteviisi muutev. Samas on olnud ka äratundmisrõõmu, sest mõnda kohalikku taimekahjustajat olid õpilased ka ise varem tähele pannud.

Üllatamist ja hämmeldust tekitasid reisimist puudutavad piirangud ning reeglid. Õpetajaid kuulati tunnis hoolega ning teadmisi jagati ka kodus oma vanematele. Rändnäitus loodab jätkata koolikülastusi uuesti sügisel, kui koroonaviiruse leviku tõkestamiseks kehtestatud meetmed seda lubavad.

Mõisaküla muuseumis saab taimetervise stendinäitust vaadata 17. juunist kuni 1. augustini.

Ole teadlik taimetervise riskidest ja väldi neid – nii aitad kaasa taimede heale käekäigule! Kaitstes taimi, säilitame elu.

ANU LAARMANN
Mõisaküla muuseumi juhataja

Artiklis on kasutatud ja refereeritud Põllumajandusameti taimetervise ja aianduse osakonna nõuniku Ülle Metsmani artiklit Maablogis.

MÕISAKÜLA MUUSEUM TEATAB

Sel aastal jäi maikuus muuseumiöö toimumata. Uuesti on plaanitud see läbi viia 29. augustil koos Muinastulede ööga.

Mõisaküla muuseum on 29. augustil, muuseumiöö „Öös on aega“ tasuta avatud 9–23. Vaadata saab vanade piiblite ja usuraamatute näitust „Mõtiskluseaeg“.

Kell 19.00 toimub muuseumisaalis kontsert „Ajatu“, kus esinevad Mirjam ja Guldar Järve; kell 23 on õomatk algusega muuseumi juurest. Tutvume Mõisaküla nelja kiriku ajaloo (ca 1 tund). Matka juhhib Anu Laarmann.

STONE AND CRYSTAL
POTTSEPATÖÖ
LOODUSEHITUS
ÜLDEHITUS
HELISTA +3725675 1468
VAATA: www.stoneandcrystal.ee

Metsakeskus.ee
Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis.
Tel: 56 111 900

Ostan
MAJAVAMMI kahjustusega
MAJA Lõuna-Eestis
tel 5660 6663, Kalle

Otsime ettevõttesse
MEISTER-TEHNOLOOGI **TEXTUUR**
JA ELEKTRIK-MEHAANIKUT
Töökoht asub Karksi-Nuias. Vajadusel pakume elamiseks renoveeritud korterit.

Ettevõtte tutvustus kodulehel www.textuur.ee

Kandideerimiseks saatke palun oma CV aadressile textuur@textuur.ee või võtke ühendust telefonil 505 1257.

Teeme eramute ja kortermajade katuse-, fassaadi-, sokli ja üldehitustöid
Tel 5381 9121

Kutselise korstnapühkija teenus Mulgimaal.
Küttekollete ja korstnate puhastamine, aktide väljastamine ja küttekollete remont.
Henno Sarv,
tel 511 2511,
mulgi.korstnapuhkija@gmail.com

Õnnitleme uusi vallakodanikke ja nende vanemaid

20. mail sündis Kadri Kivimetsa ja Arne Lohu perre tütar **OLIVIA**

31. mail sündis Eneli Õuna ja Margus Beršteini perre poeg **MAGNUS**

1. juunil sündisid Anu Pihlapuu ja Mait Õiguse perre tütred **MIRTEL** ja **MIRELL**

Ostan garaaži Karksis või Karksi-Nuias. Tel 5673 0135

569 085 10
518 075 6

olinapp.autod@gmail.com

Kassepa 6, Karksi-Nuia,
Viljandi maakond

Õlinäpp OÜ

KVALITEETNE KORSTNAPÜHKIMISTEENUS

Aleksander Dobrus
Tel: +372 50 64 051
Email: aleksander@dobrus.eu

Kehtiv kutsetunnistus
Väljastame teostatud tööde akti

*Aeg möödub ja riiuab nii mõnda,
elu viib paljagi käest.
Aja õigus on võtta ja anda,
kuid mälestus on jääv...*

MÄLESTAME

VELLO LAIN
21.08.1936–15.05.2020

SIRJE RELLI
5.05.1953–28.05.2020

URMAS ANTON
4.01.1960–18.05.2020

HILJA JOONAS
2.03.1940–30.05.2020

TOOMAS TURI
1.03.1940–26.05.2020

ERIK GAILIT
13.02.1939–4.06.2020

**LEMBIT-MART
TOOMSALU**
2.03.1932–28.05.2020

KALJU TURSK
16.04.1939–7.06.2020

LEMBIT TIIDU
24.05.1933–28.05.2020

**MAIMU
LINDSTRÖM**
17.04.1936–7.06.2020

Õnnitleme eakaid häällilapsi

1. JUULI	MILVI KANGUR	88	31. JUULI	MAI MELTSAS	81
1. JUULI	VELLO LUTS	84	31. JUULI	EHA PALU	81
1. JUULI	PÄÄRU JALAKAS	82	31. JUULI	AVO KÜNNAPUU	70
2. JUULI	ASTA-ALICE RENNO	88	2. AUGUST	AVO LEIMANN	84
2. JUULI	HEINO KARU	81	2. AUGUST	HELVI-MERIKE KOKAMÄGI	83
3. JUULI	JOHANNES LEHT	90	3. AUGUST	ANTS MEISTER	81
5. JUULI	ELLI JAANUS	84	4. AUGUST	TIIU KIVIK	81
5. JUULI	HELGI POLIKARPUS	75	5. AUGUST	MARIA HURT	99
6. JUULI	JAAN KOHJUS	89	5. AUGUST	TIIU BRAUN	80
6. JUULI	MAIE LOND	85	6. AUGUST	ARNE TEEMUSK	90
6. JUULI	MARGUS MÕISAVALD	83	6. AUGUST	MALLE PUUSEPP	80
7. JUULI	TOIVO SAAR	70	8. AUGUST	LEHTI ALLIK	84
7. JUULI	MATI NÖMM	75	8. AUGUST	ENNO ALLIK	84
8. JUULI	SIIM SIKKA	75	9. AUGUST	LINDA-HELENE TALU	87
9. JUULI	TÕNIS KIISK	86	9. AUGUST	ALFRED LUTS	81
9. JUULI	MÄRT TEDER	81	10. AUGUST	LEIDA OSOL	85
9. JUULI	SINAIDA TAAL	80	10. AUGUST	ERNA EVERT	85
9. JUULI	VIRVE VEBER	80	10. AUGUST	HELJU POTARI	81
10. JUULI	ELLEN VAAN	82	10. AUGUST	LAIN OJAMETS	83
11. JUULI	ROOSI ÕISMETS	89	11. AUGUST	OLGA TENNO	84
11. JUULI	OLGA PURJU	84	11. AUGUST	ILLE TIHOMIROVA	83
11. JUULI	LEHTE OLTSMEIER	82	14. AUGUST	LINDA MILLISTVERE	80
12. JUULI	ANTO RUMMI	80	14. AUGUST	SALME VALLI	75
12. JUULI	JAAN JAKOBSON	75	15. AUGUST	ANTS PIKKOR	83
12. JUULI	MERIKE TAMTIK	70	16. AUGUST	MATTI VIIRES	84
13. JUULI	LEHTE SIKKA	80	17. AUGUST	LUULE KIKAS	75
14. JUULI	SALME VOMM	90	18. AUGUST	LEHTE PALU	92
14. JUULI	TÕNIS KUNGLAMÄE	83	18. AUGUST	MILVI LAUR	88
14. JUULI	LAIN OIGUS	82	19. AUGUST	TAIMA TINN	75
15. JUULI	ASTA TUULING	94	20. AUGUST	HELGI KIKKULL	88
15. JUULI	EVI SOOTS	87	20. AUGUST	NIINA VEIDENBERG	83
15. JUULI	ARVO ELBLAUS	85	20. AUGUST	MARI-LIIS EVEL	81
15. JUULI	PJOTR GORJATŠKO	81	20. AUGUST	VIRVE TAMME	81
15. JUULI	LJUBOV BIDNJUK	70	21. AUGUST	KALJO VISNAP	88
16. JUULI	IVO KIVIK	82	21. AUGUST	SALME VAINLO	85
16. JUULI	EVI REBO	70	21. AUGUST	HELMI ARU	75
17. JUULI	VIRVE ORAV	81	23. AUGUST	ALEKSANDRA PÄRT	84
18. JUULI	ELVI-AURELIA PEDAK	88	23. AUGUST	VIRVE-VILVE VEINIKIVI	83
18. JUULI	JUHAN VESSELUHA	75	23. AUGUST	ILMA KUUR	82
19. JUULI	LEIDA NIGLAS	83	23. AUGUST	HELGI SELLER	81
20. JUULI	LEO KULL	89	24. AUGUST	EINO-JOHANNES POKK	83
22. JUULI	OTTO LEIMANN	75	24. AUGUST	VIKTOR REPPONEN	75
23. JUULI	LINDA MERILA	100	25. AUGUST	LEIDA LAISAAR	88
23. JUULI	ANNE-ARMILDE LARM	89	25. AUGUST	HELVE KUREMA	85
23. JUULI	LENNE LAARMANN	88	27. AUGUST	HAIN JÜRIS	83
23. JUULI	JOHANNES ERELINE	75	27. AUGUST	MAIE KÖVERJALG	81
25. JUULI	TIIU JÜRGENSON	70	27. AUGUST	MAAJA PUKS	80
27. JUULI	JUTA KIVILAAN	97	27. AUGUST	AGU RÄBUS	75
27. JUULI	LISBET SAKSNIIT	90	27. AUGUST	LEIDA-MARIE ILUSMETS	91
27. JUULI	VIIVI MÄESALU	75	29. AUGUST	LEIDA RUBIN	93
27. JUULI	PIA VALK	75	30. AUGUST	LINDA NAPITS	83
29. JUULI	ANTS-VELLO RÕIGAS	87	30. AUGUST	RUTT SANDER	80
29. JUULI	JÜRI JÄNES	82	31. AUGUST	RUTH NUGIS	90
29. JUULI	ELGI EVERT	81	31. AUGUST	VALVE SAAG	89
30. JUULI	ELLA REBANE	91			

Mulgi Sõna Mulgi valla infoleht ilmub kord kuus

Koostajad:
Lauri Sepp Info tel 5664 0344
lauri@abja.ee
Mare Torim Info tel 435 5526
mare.torim@karksi.ee